

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU
KLASA 2 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE
IZDAN 1. MARTA 1925.

PATENTNI SPIS BR. 2582.

Ing. Alfred Spitz, konstrukter, Liberec, Čehoslovačka.

Stroj za izradu roščića (peciva).

Prijava od 15. avgusta 1923.

Važi od 1. januara 1924.

Pravo prvenstva od 8. maja 1923. (Čehoslovačka).

Izum se odnosi na strojeve za izradu roščića, kod kojega se komad tijesta, koji odgovara veličini jednog roščića izvalja izmedju dva valjka u plosnatim kolačima, koji se onda preuzeće donjim trakom smještenim iza donjeg valjka i djelovanjem gornjeg traka smota u roščić. Izum se sastoji u takovom poboljšanju ovog stroja, da se s jedne strane medjuprostor izmedju dovodnih krajeva obiju trakova i s druge strane veličina divergencije obiju trakova može mijenjati i konačno može postići više ili manje sveden oblik roščića.

Na crtariji je predložen šematički u presjeku primjer izvedbe stroja prema izumu.

U stroju (Sl. 1) smješten je donji valjak 1, a povrh toga gornji valjak 2; zadnji je svojom osovinom 3 ekscentrično smješten, pri čemu se zaokretanjem ekscentričnog ležaja može mijenjati rastojanje izmedju valjaka 1 i 2. Iza donjeg valjaka 1 priključen je usko uza nj noseći trak 4, koji vodi preko sprovodne ploče 5. donjem valjku 6 i napinjućeg valjka 7. Povrh donjem traku 4 nalazi se gornji trak 8, koji ide preko prednje sprovodne motke 9, stražnjeg valjaka 10 i napinjućeg valjaka 11. Kretanje u stroju nastaje u smeru nacrtanih strelica. Ovaj uređaj je poznat. Prema izumu visi okvir 12 gornjeg traka 8 posredovanjem skretne motke 13 na ekscentru 14, koji se može zaokretati ručnom polugom 15 premjestivom uzduž sprovodnog segmenta 16, čime se prednji kraj 9 gornjeg traka 8 podiže ili spušta i time se mijenja rastojanje izmedju prednjih krajeva trakova 4 i 8. Stražnji valjak 6 donjem traku 4 je premjestiv u vodilici 17 u smjeru visine,

da se slijedi dio okvir donjega traka 4 dade zaokrenuti oko čepa 18, ležećeg u blizini okvirskog prednjeg kraja, čime se može mijenjati divergencija medjuprostora izmedju gornjeg i donjeg traka.

Gornji valjak 2 ima konkavan plastični (sl. 2), tako da se izmedju oba valjka 1 i 2 nalazi zaobljen medjuprostor. Time se postignu kraći i viši zaobljeni roščići, dočim se upotrebom potpuno ravног ili više zaobljenog gornjeg valjaka 2 postigne dulji i tanji odnosno još kraći i više zaobljeni roščići. U tu svrhu se gornji valjak 2 dade izmeniti.

Opisani stroj radi kako slijedi:

Komad tijesta, koji odgovara jednom roščiću, položi se izmedju valjaka 1 i 2, isti ga zahvate i naprave od njega plosnati kolač. Prednji kraj ovog kolača se onda sa valjka 1 oduzme donjim trakom 4 i doveđe u medjuprostor izmedju oba traka 4 i 8. Gornji trak zahvati također odmah prednji kraj tijestenog kolača i savije ga natrag, čime se počima savijati roščić, jer donji trak 4 brže ide od gornjeg traka 8. Pri tome se roščić odvija na gornjem traku 8 i poveća mu se obujam, u kojem se omjeru mora također povećavati medjuprostor izmedju oba traka 4 i 8. Pošto ali debljina izvaljanog kolača nije ovisna od samo o nameštenom rastojanju izmedju valjaka 1 i 2, nego i o kvaliteti tijesta i drugim okolnostima to se nameštenjem gornjeg traka 8 postigne, da se medjuprostor izmedju prednjih krajeva trakova na početku radnje uvek može točno prema potrebi namestiti za vrijeme radnje, da se postigne pravo djelovanje stroja.

Premeslivošću stražnjeg kraja traka 4 postigne se, da divergencija medjuprostora također može prilagoditi točno kvaliteti tijesta i debljini izvaljanog kolača t. j. debljini rošića. Prikladnim izborom gornjeg valjka može se onda mijenjati oblik rošića.

Patentni zahtevi:

1. Stroj za izradu roščića, kod kojega se tijesto izvalja pomoću dva nasuprotno radeća valjka i skupnim djelovanjem dvaju jednog povrh drugog smještenih trakova savije u roščić, naznačen time, što se gornji trak (8) za vrijeme rada može premjestiti u smjeru visine.

2. Stroj prema zahtevu 1., naznačen time,

što se prednji (u smjeru toka radnje) kraj gornjeg traka (8) dade premjestiti u smjeru visine.

3. Stroj prema zahtevu 1., naznačen time, što se okvir, koji nosi sprovodnju donjem traka, sa svojim stražnjim krajem (6) dade premjestiti u smjeru visine i zakreće se oko čepa (18) ležećeg blizu okvirovog prednjeg kraja.

4. Stroj prema zahrevu 1., naznačen time, što gornji valjak (2) para za izvaljanje tijesta ima konkavan plast.

5. Stroj prema zahtevu 4., naznačen time, šio se gornji valjak (2) para za izvaljanje tijesta dade izmjenili, da se može mijenjati svod medjuprostora izmedju valjakâ 1 i 2.

